

IPA II Çerçeve Anlaşma Damga Vergisi ve Gelir Vergisi İstisnası

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.58.10.00-130[2017/15]-376
Tarih	04.01.2019

T.C.

SİVAS VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 67630374-130[2017/15]-376

04.01.2019

Konu : IPA II Çerçeve Anlaşma Damga Vergisi ve Gelir Vergisi İstisnası

İlgi : 11.04.2017 tarih ve 6253 sayılı özelge talep formunuz.

Birlik Yüklenicisi olarak sözleşme imzaladığınız ve adınıza Katma Değer Vergisi İstisna sertifikası düzenlendiği, IPA II Çerçeve Anlaşmasının 28 inci maddesi kapsamında mal ve hizmet alımlarına ilişkin kâğıtlara uygulanacak damga vergisi istisnası ile mal ve hizmet alımı nedeniyle yapılacak ödemeler ile proje kapsamında görev alan personele yapılan ücret, yolluk gibi ödemelere ilişkin gelir vergisi istisnasının bulunup bulunmadığı hususlarında Defterdarlığımız görüşü talep edilmektedir.

A - GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, Harcırah Kanununa tabi kurumlar tarafından harcırah veya yolluk olarak yapılan ödemeler gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde,

"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez..."

hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının; (1) numaralı bendinde, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemeler (istisnadan faydalananlar hariç) 103 ve 104 üncü maddelere göre, (2) numaralı bendinde ise, yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında 11.07.2008 tarihinde imzalanan ve 5824 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Çerçeve Anlaşmasının vergi istisnalarına ilişkin usul ve esasları, 8.5.2009 tarih ve 27222 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sıra No.lu Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Genel Tebliğinde belirlenmiştir.

Anılan Anlaşmanın 26/2-c maddesine göre, Türk vatandaşı olmayan ve Türkiye'de ikamet etmeyen gerçek kişiler tarafından, Avrupa Topluluğu (AT) Sözleşmelerinin ifasından elde edilen gelirler Türkiye'de

gelir vergisine tabi tutulmaz.

Aynı Anlaşmada, Türk vatandaşı olan ve Türkiye'de ikamet eden personele ve mükelleflere AT Sözleşmesi kapsamında yaptıkları görev nedeniyle ödenen ücretlerin ile mükelleflere mal ve hizmet ifası nedeniyle yapılan ödemelerin gelir vergisinden istisna olduğuna dair herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Öte yandan, 193 sayılı Kanunun Geçici 84 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, Avrupa Birliği organlarıyla akdedilen ve usulüne göre yürürlüğe konulan anlaşmalar çerçevesinde proje karşılığı sağlanan hibelerle finanse edilen yıllara sâri inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler üzerinden ve yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden, fon hesabından yapılan harcama tutarları ile sınırlı olmak üzere, 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (2) ve (3) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca vergi kesintisi yapılmayacağı hüküm altına alınmıştır. Maddede yıllara sâri inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler ile serbest meslek ödemeleri üzerinden vergi kesintisi yapılmayacağı öngörülmüş, bunlar dışındaki ödemelere ilişkin bir belirleme yapılmamıştır.

Bu açıklamalara göre, projede görevli üniversite personeline yapılan ücret ödemeleri ile harcırah ödemeleri (istisna sınırı içinde kalanlar hariç) üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir. Mal ve hizmet alımlarına yönelik ödemelerden ise gelir vergisi tevkifatı yapılması söz konusu değildir.

B-DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade edeceği hükme bağlanmıştır.

Bu nedenle, damga vergisi yönünden hangi kağıda ilişkin görüş istenildiği anlaşılamamış olup görüş istenilen konuda somut olaya ilişkin imzalı kağıt örnekleri ile başvurulması durumunda değerlendirme yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026